

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

IV. ÚS 26/2023-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Miroslava Duriša a sudcov Ladislava Duditša a Libora Duľu (sudca spravodajca) v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], [REDACTED], a [REDACTED], [REDACTED], zastúpených advokátkou [REDACTED], [REDACTED], ktorou namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava V v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 38/2001 po právoplatnosti nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky č. k. I. ÚS 315/2019-58 z 15. októbra 2019, takto

rozhodol:

Ústavnej sťažnosti **n e v y h o v u j e .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 20. decembra 2022 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava V (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 38/2001 (ďalej len „napadnuté konanie“). Sťažovatelia navrhujú, aby ústavný súd prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietahov a sťažovateľom priznal primerané finančné zadosťučinenie každému v sume po 8 000 eur a náhradu trov konania.

2. Ústavný súd uznesením č. k. IV. ÚS 26/2023-17 z 24. januára 2023 ústavnú sťažnosť prijal na ďalšie konanie v celom rozsahu.

3. Sťažovatelia uviedli, že hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava podalo proti pôvodne 35 žalovaným žalobu o určenie vlastníckeho práva na okresnom súde v roku 2001. Napriek tomu, že ústavný súd nálezom č. k. I. ÚS 315/2019 z 15. októbra 2019 vyslovil porušenie označených práv sťažovateľov a prikázal okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov v napadnutom konaní, okresný súd ďalšie tri roky nekonal, keďže sťažovatelia nedostali od okresného súdu žiadne predvolanie na pojednávanie ani akýkoľvek iný dôkaz o tom, že okresný súd v napadnutom konaní koná bez zbytočných prietáhov. Napadnuté konanie trvá ku dňu podania ústavnej sťažnosti viac ako 20 rokov, čo je zjavne neprimeraná doba. Sťažovatelia po celý čas žijú v právnej neistote, či na základe súdneho rozhodnutia neprídu o svoje záhrady, ktoré od žalobcu platne odkúpili.

II.

Vyjadrenie okresného súdu a replika sťažovateľov

II.1. Vyjadrenie okresného súdu:

4. Okresný súd k ústavnej sťažnosti uviedol, že napadnuté konanie bolo v dôsledku späťvzatia návrhu zastavené uznesením okresného súdu č. k. 15C/38/2001-759 z 5. mája 2022, ktoré nadobudlo právoplatnosť 21. júna 2022.

5. Tiež konštatoval, že v súvisiacom konaní vedenom pod sp. zn. 15 C 254/2014, v ktorom dokazovanie malo zásadný význam pre napadnuté konanie a na ktoré sťažovatelia v konaní na všeobecnom súde v procesnom postavení žalovaných vo svojej ústavnej sťažnosti odkazujú, bolo rozhodnuté rozsudkom vyhláseným 23. mája 2019, ktorým súd žalobu zamietol. Predmetné rozhodnutie súdu prvej inštancie bolo potvrdené rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 5 Co/46/2020 z 22. februára 2022; dovolanie žalobcu bolo odmietnuté uznesením Najvyššieho súdu Slovenskej republiky č. k. 9 Cdo/156/2022 z 28. septembra 2022.

II.2. Replika sťažovateľov:

6. Sťažovatelia vo svojej replike uviedli, že im nie je známa skutočnosť, že napadnuté konanie bolo právoplatne zastavené, pretože im z okresného súdu nebola doručovaná žiadna zásielka. Pokiaľ by im bola táto skutočnosť známa, nepodávali by zbytočne ústavnú sťažnosť. Napriek uvedenému sťažovatelia trvajú na podanej ústavnej sťažnosti s výnimkou návrhu na prikázanie okresnému súdu konať bez zbytočných prietáhov.

III.

Posúdenie dôvodnosti ústavnej sťažnosti

7. Po preskúmaní veci a jej aktuálneho stavu dospel ústavný súd k záveru, že sťažovatelia namietajú porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v období po právoplatnosti nálezu ústavného súdu č. k. I. ÚS 315/2019 z 15. októbra 2019 právoplatného 12. novembra 2019 nedôvodne.

8. Pre posúdenie odôvodnenosti ústavnej sťažnosti vo vzťahu k tvrdenému porušeniu označených práv v napadnutom konaní je kruciálnou skutočnosť, že jednotlivé nároky sťažovateľov boli uznesením z 8. februára 2021 z dôvodu hospodárnosti konania vylúčené na samostatné konania, ktoré sú vedené okresným súdom pod sp. zn. 60 C 23/2021 až 60 C 52/2021, čím sťažovatelia stratili postavenie strany sporu v napadnutom konaní. Predmetná skutočnosť bola sťažovateľom známa už od roku 2021, keď im bolo predmetné uznesenie riadne doručené.

9. K samotnému postupu okresného súdu v napadnutom konaní ústavný súd konštatuje, že tento 1. marca 2022 nariadil vo veci pojednávanie na 5. máj 2022, na ktorom v dôsledku späťvzatia návrhu uznesením rozhodol o zastavení konania. V tom čase v procesnom postavení žalovaného vystupoval iba Slovenský pozemkový fond, ktorému bolo predmetné uznesenie riadne doručené a nadobudlo právoplatnosť 21. júna 2022. Následne okresný súd uznesením z 27. októbra 2022 rozhodol o výške trov konania. Vzhľadom na uvedené ústavný súd argumentáciu sťažovateľov o neznalosti procesného štádia napadnutého konania a nedoručení uznesenia o zastavení konania vyhodnotil ako irelevantnú, keďže sťažovatelia v rozhodnom čase už neboli stranou konania (táto skutočnosť im bola preukázateľne známa), a teda ani nositeľmi základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov a práva na prejednanie ich záležitosti v primeranej lehote.

10. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že v právnej veci sťažovateľov prebiehajú na okresnom súde konania o vylúčených nárokoch pod sp. zn. 60 C 23/2021 až 60 C 52/2021, ktoré sťažovatelia nešpecifikovali v petite ústavnej sťažnosti a v jej odôvodnení túto podstatnú skutočnosť zamlčali. Zohľadňujúc dané okolnosti, nemohlo dochádzať k porušeniu označených práv sťažovateľov v napadnutom konaní, preto ústavný súd ústavnej sťažnosti sťažovateľov v celom rozsahu nevyhovel.

11. Toto rozhodnutie nadobúda právoplatnosť dňom jeho doručenia poslednému z účastníkov konania (§ 70 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov).

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 9. marca 2023

Miroslav Duriš
predseda senátu